A. 1858. N°. 218.

WOENSDAG 15 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

BEKENDMAKING.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis r Ingezetenen, dat het door den Heer Commissaris des onings in de provincie Utrecht executoir verklaarde chattings Kohier voor de belasting op het personeel or Wijk I dezer Gemeente, dienst 1858/59, aan den er Ontvanger der Directe Belastingen Eerste Afdeeling, antoor houdende aan het *St. Pieterskerkhof*, is ter hand steld, aan wie ieder verpligt is zijnen aanslag, op den de wet bepaalden voet, te voldoen.

Gedaan en op de gewone plaatsen aangeplakt te Utrecht n 13. *Sept.* 1858.

De Burgemeester voornoemd,
N. P. J. KIEN.

UTRECHT 15 September.

Pauperisme en industrie.

De aangelegenheden der Maatschappij van Weldigheid en van hare koloniën maakten meermalen n onderwerp onzer beschouwingen uit, en, ofschoon j onder al de spoorwegplannen eenigszins op den chtergrond mogen geraakt zijn, blijven wij daaraan et belangstelling denken en erkennen wij gaarne lke poging, die daarover licht wil verspreiden. Wij hten die der aandacht meer waardig, naarmate zij n mannen afkomstig zijn, die door hunne kunde f maatschappelijke betrekking gezag schijnen te nnen bijzetten aan de door hen geuitte meeningen. Wij namen daarom dan ook met belangstelling eene rochure in handen van den heer *P. Regout*, *lid van* *Eerste Kamer der Staten-Generaal*, ten titel voerende: Pauperisme en industrie, proeve ter beantwoording van vraag: Wat is er te doen tot verbetering van de wering der bedelaarskoloniën?" Moeijelijke beantwoording voorwaar in een vijftigtal bladzijden, waarvan een eel nog wordt ingenomen door de zoo het schijnt eeds onmisbare geschiedkundige herinneringen, een der deel door algemeene redeneringen over het elang van de nijverheid, als hoofdmiddel om het uperisme te stuiten.

De schrijver neemt als uitgangspunt zijner beschouwingen aan de *door allen erkende* wenschelijkheid eener onherroepelijke scheiding van de landbouwkoloniën en de bedelaarsgestichten, likwidatie, op ene of andere wijze, der schulden van de Maatschappij van Weldadigheid, en in dat geval verkrijging door den Staat van het volle regt van beschikking over de gronden, die òf reeds wettig zijn eigendom zijn, òf dit nader zullen worden. En inderdaad! de hier aangenomen hoofddenkbeelden komen overeen met de laatste Regeringsvoorstellen an de Maatschappij, en zullen, zoo wij vertrouwen, ij haar geene groote zwarigheid ontmoeten. De eigenlijke zwarigheid zit in de hoegrootheid der geldelijke offers, die de Regering zal vermeenen te mogen brengen, in het belang der aandeelhouders van schuldbrieven ten laste der Maatschappij, of die dezen zich zullen willen getroosten, om aan de zaak ook voor zich een goed einde te maken. De schr. neemt aan, dat dit groote punt zal beslist zijn; dat de Maatschappij, aan haar elve overgelaten, weder tot haar oorspronkelijk doel, de vrije kolonisatie, zal zijn teruggekeerd. Hij heeft dan ook daar niet meer mede te màken, en hij komt tot de vragen: of men de bedelaars-koloniën verder op denzelfden voet zal laten bestaan? Of men de bevolking van die gestichten dan naar elders zal overbrengen? Of de staat de onvermogenden in de gemeenten verspreiden en zoo doende trachten zal eene zorg van het algemeen op de onderdeelen te schuiven? Wat men in het vervolg met de personen, die wegens bedelarij aan den regter overgeleverd, na eenigen tijd de gevangenissen verlaten, zal doen? Of er geen middel bestaat, om de bedelaarsbevolking in Nederland te veranderen in *eene produktieve kracht*, om daardoor het bestaande pauperisme op eene krachtige wijze tegen te gaan?

Wij erkennen, dat de beantwoording dier vragen zeer belangrijk is, maar, naar ons inzien, bij het hangende vraagstuk der maatschappij van weldadigheid, toch eenigermate van sekondair belang. Het eerste punt is toch, of, bij eene schikking, het Rijk ten slotte met de bedelaars gestichten en de bedelaars zal blijven zitten? Een groot bedelaars strafgesticht voor het geheele Rijk zal wel steeds blijken noodig te zijn. De strafwet toch wil in sommige gevallen, dat als bedelaars en landloopers veroordeelden in dergelijke gestichten zullen worden opgenomen: de armenwet zegt wel, dat er, behalve de koloniale inrigtingen, ook andere werkhuizen in den rang der bedelaarsgestichten kunnen worden opgenomen, maar spreekt nergens de verpligting der gemeentebesturen uit, om zulke inrigtingen daar te stellen. De bestaande wetgeving veronderstelt derhalve het bestaan van staats bedelaarsgestichten. Te groot bezwaar voor 's rijks schatkist kan daaruit wel niet voortvloeijen, daar de regering de voorwaarden der opneming en kosten der verpleging regelt, en op zoodanige wijze kan regelen, dat zij daarbij geene te groote schade loopt. Immers art. 66 der armenwet bepaalt, dat de kosten, voortvloeijende uit de plaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten van bedelaars en landloopers, krachtens de bepalingen van het Wetb. van Strafregt, en van hunne kinderen, die niet van de ouders kunnen worden gescheiden, worden voldaan *uit de fondsen der Burgerlijke gemeente, waar zij domicilie van onderstand hebben*, en indien deze niet is te vinden, door het rijk. Ofschoon wij deze bepaling zeer bezwarend achten voor de gemeentelijke geldmiddelen; ofschoon wij het beginsel ten eenemale valsch en afkeurenswaardig rekenen, dat een, krachtens de algemeene rijkswet wegens misdrijf veroordeelde, zijne straf niet ten koste der geheele maatschappij, van het rijk, maar ten koste van een klein gedeelte der gemeente, dragen zal, zoo zoude het welligt groote zwarigheid hebben, daarop terstond terug te komen. Wat alzoo het *Jus constitutum* betreft, zijn, ook bij het bereiken van het standpunt, waarop de schr. zich reeds bij voorbaat geplaatst heeft, de meesten zijner vragen reeds beantwoord; en wat het *jus constituendum* aanbelangt zijn ze van hoogst moeijelijken aard, maar ten slotte zich toch geheel oplossende in de beantwoording der beide tegengestelde vragen, of de kosten der bedelaars en bedelaarsgestichten voor Staats- of wel voor gemeente rekening zullen komen? De heer *Regout* meent echter, dat er een derde gegeven is, dat men nog een anderen weg kan inslaan, gelijk ons blijkt, uit zijne zonderlinge vraag, of er ook middelen bestaan, om de bedelaarsbevolking in Nederland (derhalve ook die, welke zich reeds in de Koloniën bevindt) in *eene produktieve kracht* voor ons land te herscheppen? In alledaagsche woorden, stelt de heer *Regout* zich dus de vraag voor: of de veroordeelde bedelaars en landloopers ook in goede werklieden zullen kunnen herschapen worden? Maar heeft dan de geschiedenis der instellingen, waarmede de schr. zich bezig houdt, door eene 38jarige ondervinding nog geen voldoend antwoord op die vraag gegeven? Is het niet uitgemaakt, dat de maatschappij van weldadigheid, vooral door het opnemen der bedelaars, is te gronde gerigt? Zoude men in ernst het pauperisme willen gaan bestrijden met de ergste en onverbeterlijkste paupers uit ons geheele vaderland, en door dezen onbekende industriën doen bloeijen in Drenthes heidevelden? Dit denkbeeld van een *Lid onzer Eerste Kamer* is inderdaad grootsch en wel waardig het in eenige bijzonderheden na te gaan!

— Terwijl er trouwens niet veel beters was, hebben sommige Engelsche en ook Oostenrijksche bladen den afstand van de Sardinische haven van Villafranca aan eene Russische stoombootmaatschappij zeer ernstig besproken. De maatschappij heeft die haven, als station voor hare dienst, voor 20 jaar in gebruik verkregen tegen eene betaling van 2 millioen gulden 's jaars. Die pachtsom is nog al hoog, maar daarom schijnt het toch overdreven er een nieuwe poging van Rusland in te zien, om zich eene oorlogshaven in de Middellandsche zee te verschaffen, nu de Zwarte zee voor zijne marine is gesloten. De *Mor. Chron.* heeft er luide wrake over geroepen, dat Rusland zoo behendig zich eene haven heeft weten te verschaffen, waarin het rustig 30 linieschepen kan bergen, en dat het verblijf van Russische prinsen, prinsessen en edelen te Nizza en Genua dien welwillenden afstand van Sardinië zoo goed heeft voorbereid. Intusschen maakte de *M. C.*, waarschijnlijk met bepaalde inzigten van oppositie jegens het *Derby*-kabinet, van de zaak te groot gewigt. De *Nord* zegt, dat Engeland weliswaar de Europesche mogendheden er toe gebragt heeft haar aan ernstig gevaar te doen gelooven, als Rusland in de Zwarte zee eenige oorlogschepen hield; maar men zal niet hetzelfde kunnen doen, wanneer Rusland handelsverbindtenissen en stoombootgemeenschappen daarstelt, en daarvoor zich stations aanschaft. De zaak is wel van gewigt, maar ze is dat uit een geheel ander oogpunt dan de *M. C.* het wilde doen voorkomen; ze is van gewigt, omdat ze blijk geeft van den ondernemingsgeest van den Russ. handel, die niet schroomt in de Middelandsche zee, die reeds in alle rigtingen door stoombooten wordt doorkruist, nieuwe diensten daar te stellen. En indien daardoor gevaren ontstaan, het zal dan zijn voor de Fransche en vooral voor de Oostenr. maatschappijen, welke laatste met veel bescherming van wege de regering nauwelijks zich staande kunnen houden. Uit een handelsoogpunt is dus de zaak van gewigt, vooral als men er op let, dat Rusland niet alleen in 't Westen zijne betrekkingen wil vermeerderen, maar er ook aan denkt, zijn spoorwegnet naar de Chinesche grenzen uit te breiden, en zich alzoo van den handel op China voor een groot deel meester te maken. En kapitaal heeft Rusland in overvloed, althans de handel vindt dat gereedelijk voor de meest grootsche ondernemingen.

Uit Frankrijk blijft het nieuws gering; de openstelling der havens van Algerië wordt steeds als zeker verwacht; maar het besluit is toch nog niet geteekend. — De krijgstogt naar Cochin China zal eerst laat in het najaar gevolg hebben.

In Spanje is er weder een oogenblik sprake geweest van eene ministeriële wijziging, ten gevolge eener weigering der koningin, om een gewenscht besluit te teekenen. *O'Donnell* had echter ten slotte gezegevierd, en zijne stelling was daardoor nu weder versterkt.

— Z. M. de koning heeft den burgemeester van de residentie, jhr. mr. *F. G. A. Gevers Deynoot*, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Z. M. heeft goedgevonden tot burg. der gemeente Veghel te benoemen jhr. *V. F. A. H. de Kuyper*.

Z. M. heeft pensioen verleend aan: mr. *J. A. Engelhardt* en mr. *R. de Rhoer Ottens*, raadsheeren in het prov. geregtsh. te Groningen, elk van *f* 1466; mr. *A. Bekkering* of *Beckeringh*, kantonr., van *f* 1000; *G.* of *C. Outhoorn*, hellebaardier, van *f* 333.

Voorts is de offic. van adminstr. 1. kl. *C. D. Lammleth*, op zijn verzoek, ter zake van langdurige dienst, op pensioen gesteld, met *f* 1100; en den kapitein-ingenieur *H. M. Wirot*, met *f* 1125; — en is benoemd: bij het korps ingen., min. en sap., tot kapt. 3. kl. den 1. luit. *D. J. Jordens*; en tot 1. luit. den 2. luit. *F. K. J. Kraat*.

— Men verneemt dat, kort na de opening der vergaderingen van de Staten-Generaal, Z. M. zich voor eenigen tijd naar het Loo zal begeven.

*— Uit 's Hage schrijft men ons:

„Op heden den 15. dezer, ten 9 ure, zal de reserve brigade, bestaande uit de drie bataillons grenadiers en jagers, onder bevel van den kolonel *van Hoey Schilthouwer*, het 4 regement dragonders, onder bevel van den kolonel *van der Duijn*, alhier in garnizoen, en, het 3 bataillon jagers, gekommandeerd door den majoor *Ravens*, uit Leiden, — mitsgaders het 3 bataillon van het 7 regement infanterie, onder bevel van den majoor *de Ronde*, te Delft in bezetting, zich in de Maliebaan vereenigen, aldaar door den luitenant generaal *Duycker* aan Z. K. H. den prins *van Oranje* het opperbevel over die brigade worden overgegeven, en zullen alle de daarbij bestaande officieren aan Z. K. H. worden voorgesteld.

„Ten 12 ure zullen alle de officieren, alhier gearriveerd, aan het ministerie van Oorlog mede de eer hebben tot eene audientie bij Z. K. H. den prins *van Oranje* te worden toegelaten."

:— Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft gister voor de eerste maal deel genomen aan de beraadslagingen van den Raad van State. Z. K. H., in uniform gekleed, werd van HD. paleis naar de vergaderzaal vergezeld door den graaf *van Lynden*, chef van HD. militair huis. Aan het lokaal op het Binnenhof werd de Kroonprins in de vestibule ontvangen door eene kommissie uit den raad, bestaande uit de heeren *Netscher* en *van Breugel*, die Z. K. H. in de raadzaal hebben binnengeleid, waarna de Prins zitting genomen heeft.

*— Uit Ysselstein schrijft men ons van heden morgen, dat Neerlands driekleur er uit vele woningen wappert. 's Konings Kommissaris vereert de stad met een bezoek en verleent ten 12 ure op het Raadhuis audientie aan alle ambtenaren en partikulieren. Heden middag zal er diner zijn bij den burgemeester, waarop alle gemeentelijke autoriteiten en rijks ambtenaren genoodigd zijn.

*— Bij de gister plaats gehad hebbende verkiezing van drie leden voor den Raad zijn ingekomen 600 stembriefjes, waarvan 12, 15, en 22 ongeldig waren, zoodat er een getal van, voor de eerste plaats 588, voor de tweede 585 en voor de derde 578 geldige stemmen overbleef.

In de plaats van mr. *O. van Rees* is gekozen *C. G. de Balbian van Doorn*, met 313 stemmen; mr. *B. J. Lintelo de Geer* verkreeg 115, mr. *A. G. J.* baron *Taets van Amerongen* 111 stemmen, enz.

In de plaats van dr. *G. J. Mulder* werden de stemmen uitgebragt op mr. *N. F. van Nooten* 274, mr. *H. Royaards van Scherpenzeel* 153, jhr. *J. van Haeften* 83, *van Geuns* 19, *van Doorn* 13, *de Geer* 9, enz. — Herstemming tusschen de twee eersten.

In de plaats van den heer *P. C. Voswinkel Dorselen* was de stemming als volgt: Mr. *S. J. van Geuns* 286, Mr. *C. G. de Balbian van Doorn* 128, Mr. *J. S. Vernède* 87. Herstemming tusschen de twee eersten.

De volstrekte meerderheid voor de tweede plaats was 293, en voor de derde 290 stemmen.

*— Gisteren was den heer Dr. *J. F. Kerst*, gewezen 1. Officier van gezondheid der 1. klasse, chef van, en leeraar aan 's Rijks Kweekschool van Militaire Geneeskundigen te Utrecht, een plegtig oogenblik bereid.

Eene kommissie van zes Off. v. gez. der verschillende rangen, reeds vroeger tot de waardige regeling dezer gebeurtenis benoemd en tot de uitvoering daarvan door den algemeenen bijval uit alle Garnizoenen in staat gesteld, begaf zich op dien dag ten huize van Dr. *Kerst*, — aan wien zeer onlangs het door hem gevraagde pensioen door Z. M. eervol was verleend, onder toekenning van den rang van kolonel, — en bood hem namens 155 zijner voormalige leerlingen zoo van de Landmagt, als van Marine en van de Koloniën, voor zoo verre deze hier te lande aanwezig waren, alsmede namens eenige andere kameraden en vereerders, die thans in het ambteloos leven zijn teruggekeerd of in burgerlijke betrekkingen zijn overgegaan, een geschenk in zilver aan, als openlijk en blijvend aandenken van aller ongeveinsde hoogachting.

Het oudst in rang zijnde lid dier kommissie, de heer *Persille*, Off. v. gez. d. 1. kl., betuigde den heer *Kerst* uit aller naam en bij het overhandigen van een fraai bewerkt Album, het innig leedwezen, dat zij ondervonden, thans nu hij op het punt stond, voor altijd de militaire geneeskundige dienst vaarwel te zeggen, waaraan hij meer dan 43 jaren zijne beste krachten had gewijd. In hartelijke taal werd hem dank toegebragt voor het vele goede, wat hij tot het welzijn van deze dienst had verrigt, terwijl het gesprokene overvloedig getuigde van het onbegrensde vertrouwen en de toegenegenheid, welke hem als leermeester en als vriend werden toegedragen.

Welwillend en onder warme dankbetuiging aan allen die daartoe hadden bijgedragen, werd het geschenk aangenomen; met niet minder hartelijkheid en diep gevoel werd deze welgemeende aanspraak en huldebetuiging beantwoord en aanvaard, terwijl de vereerde betuigde, dat hem, ofschoon tot het private leven overgaande, steeds dezelfde gevoelens van belangstelling in het Korps Officieren van gezondheid zouden blijven bezielen, als die waren geweest waarvoor hem thans eene even aangename als verrassende hulde werd toegebragt.

Het aandenken, — vervaardigd in de fabriek van de heeren *van Lier* en *Bauer* te dezer stede, — bestond uit een schenkblad met zilveren theeservies, dat op de verschillende stukken toepasselijke ornamenten en inskriptiën droeg en door sierlijkheid van keurige bewerking uitmuntte.

— Men verneemt, dat eenige ouders van kadetten der militaire akademie te Breda, Arnhem en alhier wonende, zich tot Z. M. den koning hebben gewend, met verzoek om de gunst bij besluit van 4 Sept. ll. aan de volontairs bij de korpsen verleend, om reeds na twee jaren dienst, tot het officiers-examen in Oktober e. k. te worden toegelaten, tot die kadetten uit te strekken, daar anders eene belangrijke benadeeling aan de laatstgenoemden zoude worden toegebragt, door de volontairs, die geen wetenschappelijke opleiding genoten en geen geldelijke opoffering hebben moeten doen en zelfs soldij trokken, eene prioriteit van twee jaren boven hen toe te kennen.

— Een voorbeeld, dat de kosten van invordering van belastingen, enz., in gemeenten, waar niet dan direkte belastingen geheven worden, zeer gering zijn, levert de gemeente Tilburg. Op eene ontvangst gemiddeld van *f* 40,000 's jaars wordt aan kosten van invordering, enz. betaald eene som van *f* 500, zijnde de jaarwedde van den gemeente-ontvanger. *Arnh. Ct.*

— De *Indépendance Belge* meldt, dat Z. M. de Keizer aller Russen aan den heer *Donker Curtius* de ridderorde van St. Anna eerste klasse met brillanten heeft geschonken.

— Men verneemt, dat de heer *G. Epkens*, vervaardiger van Wis- en natuurkundige instrumenten te Amsterdam, de vermoedelijke oorzaken meent gevonden te hebben, waardoor de transatlantische telegraaf tot heden niet aan de verwachting voldoet en onregelmatig werkt. De heer *Epkens* heeft bereids van zijn vermoeden aan de kompagnie te Londen kennis gegeven en onderhandelingen deswege aangeknoopt.

— Het is thans bekend, dat 80 onderofficieren zich hebben aangemeld tot het aanstaande examen voor 2en luitenant. Hierbij komen nog die onderofficieren, welke, ingevolge Zr. Ms. besluit te Amsterdam, hoezeer nog niet in de termen vallende om aan het examen te kunnen deelnemen, dit jaar ook zullen worden toegelaten. Het aantal vakante plaatsen voor 2en luitenant bedraagt thans 140, welk getal zal vermeerderd worden door de aanstaande promotie van 2en tot 1en luitenant. *A. C.*

— Bij gelegenheid der achttiende verjaring van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, zijn twee gedenkpenningen geslagen. De eene, door den heer *D. van der Kellen* vervaardigd, draagt op de voorzijde de beeldtenis des Prinsen, met het omschrift: *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik* Prins *van Oranje*. Op de keerzijde:

4
SEPTEMBER
1858.

in een' krans van Oranje-takken met bladen, bloesems en vruchten.

De andere, door den heer *M. C. de Vries Jr.*, vertoont aan de voorzijde insgelijks de beeldtenis des Prinsen, met het omschrift: »*Guil. Nicol. Alex. Fred. Car. Henr.* Araus. P." Op de keerzijde het inschrift:

NEERLANDIA
PRINCIPI REGIO
SUO
MAJORI FACTO
GRATULATUR
D. IV SEPTEMBRIS
MDCCCLVIII.

omgeven met de wapenschilden der Nederlandsche provinciën en van Limburg en Luxemburg.

De bewerking van beide medailles is zeer fraai en strekken den vervaardigers allezins tot eer. Daar zij dienen moeten om de herdenking aan eene voor het koninklijk huis en voor geheel Nederland zoo heugelijke gebeurtenis tot het late nageslacht over te brengen, is, het jammer dat de inskriptie der laatstgemelde vermeldt, dat de Prins *meerderjarig* zou zijn geworden, hetgeen eene dwaling is.

*— Men doet ons de volgende mededeeling omtrent het middelbaar onderwijs:

»Gelijktijdig dat in het *Handelsblad* bij een ingezonden stuk behartigenswaardige opmerkingen en wenken werden gegeven, betreffende het gymnasium te Amsterdam, trad te Leijden, bij gelegenheid der jaarlijksche prijsuitdeeling aan de leerlingen van het stedelijk gymnasium aldaar, de Rektor, aan wien de leiding der plegtigheid was opgedragen, in meer of min uitvoerige, maar in allen deele belangrijke beschouwingen over dezelfde zaak. 't Was twintig jaren geleden, dat de latijnsche school in een gymnasium was herschapen, geen wonder dat daardoor al reeds van zelf de gelegenheid werd aangeboden, indien er al niet in deze dagen bovendien ruimschoots behoefte aan was, om te treden in een onderzoek naar de deugdelijkheid van het tegenwoordige boven het vroegere onderwijs, in verband met de bedenking ten aanzien van het gering aantal leerlingen dat daarvan gebruik maakt. De rijzing en daling in deze was afhankelijk van den meer of min gemakkelijken weg, die geopend was om tot de akademische lessen te worden toegelaten, waardoor zich de gezamenlijke docenten van het gymnasium hadden genoopt gevonden, om bij de hooge regering een verzoekschrift in te dienen, tot eene strengere regeling op de toelating tot de akademie dan thans plaats heeft, die meer het belang der wetenschap en het nut der gymnasia zou bevorderen. Op eene overtuigende wijze toonde de Rektor aan, dat het minerval, voor het onderwijs geheven, voor velen te bezwarend, den toegang tot het gymnasium belemmerde. Maar vooral baarde opmerking de aanhaling van verschillende voorbeelden van de groote gemakkelijkheid, waarmede leerlingen van de vierde klasse, die nog twee jaren van den vollen kursus aan het gymnasium behoorden te blijven, tot de akademische lessen waren toegelaten; leerlingen, die zelfs gedurende den leertijd geen gewonen ijver of bekwaamheid hadden aan den dag gelegd. Spreker eindigde met zijne hoop uit te drukken, dat de invloed van kuratoren en vooral de uitstekende belangstelling van het in dat kollegie zitting ... lid der litterarische fakulteit, prof. *Cobet* ... zaak van het hooger onderwijs, aanvankelijk ... zullen leiden, dat de bestaande misbruiken ... mogelijk worden voorkomen."

— Het *Hb.* berigt, dat de schroefstoomboo... Maastricht op 's Bosch, die Zondag morgen in ... genoemde plaats moest aankomen, er eerst ... macht, door paarden getrokken, is aangekomen ... Weert was het schip bijna verongelukt; de ... en machinist waren gaan slapen; de ketel ... vol met stoom, en gaf gelukkig door een schok ... het springen van 26 der stoombuizen veroor... van het gevaar een sein, dat de stuurman op... die nog even bijtijds de veiligheidsklep kon ... De nalatige machinist is dadelijk ontslagen.

— De Ned. Handelmaatschappij heeft vijf ... bevracht, twee van Amsterdam, twee van Rot... en een van Schiedam.

— Uit Liverpool wordt den 10 dezer gesch... »Met leedwezen melden wij het totaal verong... van den Nederlandschen schoener Marga... en, wat het treurigste is, van het grootste ... der bemanning mede. Dat schip had Liverpo... eene ekwiepage van zeven matrozen en een ... verlaten. In het gezigt van het vuurschip ... kwam de Margaretha in botsing met he... Hawthorn, kapt. *Bockfort*, van Caren... Liverpool, en zonk onmiddelijk, met de ... bemanning. Alleen de kapitein en de stuurm... door eene riviersloep, die op de plaats des ... lag, gered. De eenige door de Hawthorn ... avarij is het verlies van de boegspriet."

— Te Bergen, Limburg, is Zaturdag ... brand ontstaan bij een bakker, met dat ong... gevolg, dat niet alleen bijna alles door de ... is vernield, maar het zoontje van den bak... jaar oud in de vlammen is omgekomen. De ... heeft zich door een sprong uit het raam ... vlammen gered, maar heeft zich daarbij to... gekneusd, dat men voor zijn leven vreest.

— Te Groningen is eene vrouw aangevo... schuldigd haar 5 à 6jarig zoontje vermoord te ... men vond het lijkje aan den weg, terwijl de ... het afknaagden. De vrouw is weduwe en ... werkhuis te Kollum ontvlugt.

— Even als van al de overige vakken der gy... zijn de dames in Zweden hartstogtelijke lie... der zwemkunst, leggen in tegenwoordigheid ... groot publiek proeven van hare bedrevenhe... af en worden dan, door de tot dat doel b... scheidregters, naar gelang harer vordering... zwemmeesteressen of zwemkandidaten bevorder... zoodanige promotie vond onlangs te Ups... De namen dergenen die de verschillende gra... worven hebben zijn door de dagbladen open... maakt, die de plegtige handeling dus besc... Al de dames sprongen te water, de meester... den hoogsten, de kandidaten van den lageren ... pel, waarna zij gezamenlijk uitstekende proe... hare vaardigheid in het zwemmen en duiken ... Al de dames waren gelijkvormig gekleed, ... in blaauwe zwemkleederen, met gele voor... Nadat de dames al zwemmende eene linie ... hadden, sprong ook de promotor in het ... ging al zwemmende tot het bekransen over ... vormden de dames een kring rondom hare ... zwemonderwijzeres en dansten in het water ... de ouders der gepromoveerden woonden ... wijzers in de zwemkunst met de meeste ... heeren der stad deze plegtigheid bij. Een ... berigt uit Halmstadt zegt, onder anderen ... bekrooning aldaar door graaf *Lewenhaupt* g... die in de eene boot gezeten was, naar welk... vorderden heenzwommen, om de haar to... kransen te ontvangen, terwijl het feest door ... kanonschoten en gezangen werd opgeluisterd.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 14 *Sept.*, 1.30. El; + AP. 8.25. ...

De Rijnhoogte te Keulen den 14. Sept. ... $5^1/_2$ duim Rijnlands.

MADRID, 10 September.

De *Iberia* maakt melding van het plan ... onze Afrikasche bezittingen een kapitein-ge... benoemen, en de militaire magt te Ceuta en ... lilla te vereenigen. Het bevel over die troep... opgedragen worden aan generaal *Prim*, g... *Reuss*, wien men eerst genoemd heeft als bev... der expeditie, die men tegen Marokko in den ...

TURIJN, 13 September.

Onze dagbladen deelen eene depêche mede ... de verhuring van de haven van Villafranca ... Russen gedurende 20 jaren, en verklaren ... berigt, deswege door de *Morning Chronicle* ... gedeeld, onnaauwkeurig is.

Te Venetië heeft *Ristori* met de policie... lijkheden gehad. In de *Judith* komt eene ... waarin gezegd wordt, dat het een heilige oorlog ...

tegen den vreemdeling gevoerd wordt, welke het vaderland, dat ons de Eeuwige heeft gegeven, bedreigt. Die ...in werd luide toegejuicht, en het publiek verlangde de herhaling, 't geen niet mag, dan met toestemming der politie; er was echter geen kommissaris, het publiek bleef eischen en *Ristori* ging haar gang. Dit gaf later aanleiding tot eene heftige diskussie met den kommissaris van policie, die echter niet durfde doortasten, en in *Ristori* de kunst aanranden. Maar het stuk is thans verboden.

WEENEN, 12 September.

Saphir genoot in de laatste jaren van zijn leven eene jaarlijksche toelage van den Staat van 1200 gulden. De Keizer heeft nu bevolen, dat die toelage jaarlijks aan de eenige dochter van *Saphir*, *Maria*, zal uitgekeerd worden.

Den 25. dezer maand zal alhier de 18de vereeniging van Duitsche philologen, onderwijzers en orientalisten plaats hebben. Men verneemt, dat 6 à 7000 guldens ter beschikking van die vereeniging zullen gesteld worden.

TRIEST, 14 September.

Brieven uit Alexandrië, gister avond alhier aangekomen, melden, dat de 3 Turken, die op de Grieksche goëlet Eftiha gruwelen gepleegd hebben, zijn gehangen. Een Scheich was, uithoofde van fanatieke woelingen, gevangen genomen.

BERLIJN, 13 September.

Z. M. de Koning doet thans weêr even als vroeger kleine wandelingen en rijtoertjes in den omtrek, bijna altijd door de koningin vergezeld. — De raad van ministers is inmiddels telkens vergaderd, om over de zaak van 't regentschap te handelen, maar men is nog tot geene beslissing gekomen. De gezondheidstoestand des konings blijft groot bezwaar opleveren. Immers in sommige oogenblikken is Z. M. volkomen helder van geest, zoodat hij alle zaken volkomen goed begrijpt en behandelt. Gemeenlijk volgen hierop echter uren en dagen, waarin de geest van Z. M. als in een' nevel gehuld schijnt. In de heldere oogenblikken is het niet mogelijk, hem over het regentschap te spreken, daar hij juist alsdan de noodzakelijkheid er niet van inziet. Als zijn geest beneveld is, kan men hem er nog minder over spreken, want alsdan kan hij zich met niets bezig houden. Tot een einde moet de zaak echter spoedig komen, dat ziet ieder hier in.

De tegenwoordigheid van den jongen Britschen prins *Alfred* doet aan de erfprinses veel genoegen, en men denkt, dat de prins daarom zijn verblijf zal verlengen.

KEULEN 14 September.

H. M. de koningin *van Nederland* en Z. K. H. prins *Alexander* zijn gisteren avond alhier aangekomen en aan het *Hotel-Disch* afgestapt.

Uit Koblenz schrijft men van 13 September:

»Volgens een heden morgen alhier ontvangen berigt, heeft er gisteren avond, op den ijzeren spoorweg van Wiesbaden en Frankfort, het ongeluk plaats gehad dat 2 lokomotieven tegen elkander zijn gestoten. Er zouden verscheidene personen daarbij gekwetst zijn geworden.

LONDEN, 13 September.

Het testament van de hertogin *van Orleans* heeft hier de aandacht der pers nog al getrokken, te meer nu de Fransche pers er niet van spreken mag, en zelfs het stuk niet heeft mogen mededeelen. De taal der hertogin is indrukwekkend, maar men had van haar niet anders gewacht. Zij heeft ten volle hare verpligting begrepen. De door het huis van Orleans aangenomen houding is een vereischte in de partij die er gespeeld wordt in Frankrijk. Wat toch is er, zegt de *Times*, om Keizer *Napoleon* anders te bedwingen? Geene wetten: hij maakt ze zelf. Geen leger, want hij voert er het bevel over. Geen openbaar gevoelen, want hij is de recensent. Niet de Fransche natie, want hij is houder van zeven millioen stemmen. Hij wordt alleen tegengehouden door pretendenten en mededingende dynastiën. Mogt hij zijne pligten vergeten, want het keizerrijk legt zelfs pligten op, zoo stuit hij allerwege op het schrikwekkend beeld van vorstelijke uitnemendheid, die onder mindere verzoekingen gehandhaafd wordt door een *Orleans* of oud-*Bourbon*. Zij zijn altijd gereed op te treden, en dragen zorg, wanneer zij verstandig zijn, om hun leven naar de omstandigheden te rigten. Wanneer hij struikelt en valt, dan zijn zij beroemd wegens hunne schranderheid. Mogt een Fransche Keizer immer de tooneelen van *Caprea* herhalen, dan zal de een of andere prins van den bloede worden gevonden, die een voorbeeld is van republikeinsche eenvoudigheid. De mededinging zal in gang komen en de kroon wacht de eerste greep van hem, die ze het meest verdient. Geen Keizer kan immer verhard zijn tegen de bewijsredenen van zulk eene mededinging, en daarin bestaat de voornaamste of eenige waarborg voor een goed bewind in Frankrijk.

PARIJS, 14 September.

De keizer heeft met graaf *Walewski* een uitstapje naar Bayonne gedaan, met het oogmerk om de werkzaamheden aan de haven een weinig te doen bespoedigen. Ook zijn er bevelen gegeven om belangrijke verbeteringen te brengen in den opbouw van de villa *Eugenie*, en inzonderheid aan de façade, die op de zee uitziet. Er worden twee vleugels aan dat paleis gebouwd. Men spreekt van een langer verblijf van HH. MM. te Biarritz.

Men verzekert, dat de keizerin, die zoo goed voor den hertog van *Malakoff* heeft gezorgd, ook eene echtgenoot heeft gezocht voor den maarschalk *Canrobert*; 't moet ook eene Spaansche dame zijn.

In het kamp van Chalons heeft men veel werk gemaakt van de viering van den gedenkdag der inname van den Malakoff-toren, 8 Sept.

De Fransche regering heeft eene reserve-divisie van hare vloot naar de golf van Petcheli doen stevenen, ten einde de zending in China te steunen.

Brieven uit Sidney berigten, dat men in Nieuw-Caledonië eene goudmijn heeft ontdekt.

De heer *de Lesseps* is te Parijs terug. In 9 dagen heeft hij zijne reis van het Oosten volbragt. Hij is overal met veel gejuich ontvangen. In Napels, Venetië, en overal waar hij in Italië zich heeft opgehouden, heeft men gewedijverd om den rusteloozen bewerker van het kanaal van Suez hulde toe te brengen.

Men spreekt van eenige verkoeling, die tusschen de goevernementen van Engeland en Sardinië zou ontstaan zijn, en wel, ten gevolge van het afstaan van de haven van Villafranca door Sardinië aan Rusland. Dit station, onder de voordeeligste voorwaarden gegeven, zal zeker aan de marine van keizer *Alexander* tot groot gemak en voordeel verstrekken, maar tevens ten hoogste de afgunst van Engeland opwekken, te meer, dewijl Rusland daardoor in de Middellandsche zee een belangrijk punt heeft verkregen om van daar zijne operatiën te beginnen. In dit opzigt zal Engeland zeker wel de beste bondgenoot in Pruissen vinden, dat ook zeker met leede oogen ziet, dat zijn magtige buur nog steeds in magt tracht toe te nemen, want, niet alleen ter zee, maar ook te land zorgt Rusland er voor, om zijn invloed steeds te vergrooten, daar het van plan is om zijn spoorwegnet tot in het uiterste Oosten van Siberië en tot aan de grenzen van China uit te breiden. Hierdoor zal de handel in dat rijk eene belangrijke aanwinst bekomen, en kan Rusland eerlang eene geheele omwenteling te weeg brengen in den algemeenen wereld-handel met het Oosten.

Keizer *Alexander II* heeft, in navolging van keizer *Napoleon*, het plan, aan zijne familieleden het bestuur over zeer belangrijke aangelegenheden en afgelegene staten toe te vertrouwen, en heeft daartoe de grootvorsten *Nokolaas* en *Michael* in hooge betrekkingen geplaatst. De grootvorst *Nikolaas* is reeds benoemd tot inspekteur der genie, en zal tevens belast worden met de direktie over groote militaire inrigtingen van onderwijs, terwijl de grootvorst *Michael* zal benoemd worden tot goeverneur van Polen.

Ruslands keizer blijft alzoo, bij zijne verbeteringen van het inwendig beheer, niet ten achteren, om ook aan andere belangrijke aangelegenheden van zijn rijk de meeste zorg te besteden.

De expeditie naar Cochin-China geeft de *Pays* gelegenheid, om dat land in een zeer belangrijk artikel eens meer van nabij te beschouwen. Men leest o. a. daarin: Het rijk van Annam, waaraan men in Europa te regt of ten onregte den naam van Cochin-China geeft, bestaat eigentlijk uit drie afzonderlijke rijken, te weten: Cambodga, Cochin-China waaronder behoort Tsiempa of Ciampa, en Tonking. Deze drie Staten zijn langen tijd afzonderlijk geregeerd; sedert 1802 zijn zij echter vereenigd onder een bewind, dat schatpligtig is aan China. De Chinezen hebben de vorsten van Annam steeds beschouwd als vorsten van den tweeden rang, die hunne magt enkel ontleenden aan de instellingen die van het hof van Peking uitgingen.

Annam wordt bovendien verdeeld in 32 provinciën; Cambodga en Tonking worden geregeerd door onderkoningen, die hunne bevelen van den Keizer ontvangen. Deze laatste woont in de hoofdstad Hué of Phu-Chuan, in Cochin-China gelegen aan de rivier van dien naam, en bevattende nagenoeg 50,000 inwoners.

Tonking, dat uit 15 provinciën bestaat, heeft Kecho of Cachao tot hoofdstad, dat door de inlanders ook Bak-Thau genoemd wordt, een sterke stad, ten noorden gelegen. Deze is de grootste en volkrijkste stad van geheel Annam, en tevens de stad, waarin het meest de kunsten en wetenschappen worden beoefend, en waar handel en industrie op het hoogste toppunt staan.

Cambodga wordt verdeeld in 6 provinciën, en heeft tot hoofdstad Saï-Gong; volgens de zendelingen die zich nog aldaar bevinden, zou dit de rijkste en vruchtbaarste streek van het geheele rijk zijn, waarom het zelfs de korenschuur genoemd wordt. Het hof van Hué bezit ook nog andere landen, waaronder Can-Cao en Laos, uit verschillende kleine staten te zaamgesteld, waarvan enkelen de leenpligtigheid erkennen van China, Stam en van het rijk der Birmannen.

Het klimaat van Cochin-China is niet zoo afmattend als dat van Engelsch Indië. Ook zijn de vier jaargetijden er duidelijk te onderscheiden. In den zomer, dat is, in Junij, Julij en Augustus is de hitte er verbazend, en voor de Europenen zeer onverdragelijk; maar in September, Oktober en November neemt de hitte aanmerkelijk af, en wordt het klimaat meer kalm, voornamentlijk veroorzaakt door de vele regens, die gedurende de eerste maanden in de bergen vallen, en die in de valleijen en vlakten geheele meeren vormen. December, Januarij en Februarij zijn minder regenachtig, maar meer koud; alleen de drie volgende maanden zijn nergens zoo zacht, zoo regt aangenaam als daar. In dat jaargetijde geeft de aarde er de schoonste bloemen, de heerlijkste vruchten.

De voortbrengselen van dit rijk zijn menigvuldig, doch konden veel grooter zijn, wanneer het land goed werd behandeld, en de regering meer geregeld en ordelijk was; thans is het door afpersingen en slechten regeringsvorm arm, en hier en daar heerscht zelfs de grootste ellende. Ook regeert de Keizer naar hartelust, zonder den minsten regel, en hij beschouwt zijn rijk als ware het eene boerderij, waarvan hem alleen de vruchten toekomen.

In weerwil van de grootste tegenkantingen, wordt het Christendom in Cochin-China meer ontwikkeld; en alhoewel de vervolging der Christenen er thans allerhevigst is, zoo zelfs, dat men hen aan de wilde olifanten ten offer brengt, die er nog erger mede leven dan de leeuwen of tijgers, breidt het zich, vooral in Cambodga toch uit.

De meeste zendelingen waren Franschen, en hunne toewijding en moed zijn boven allen lof verheven; zij gaan alleen des nachts uit, om hun werk te verrigten, doch leven des daags geheel afgezonderd in de ellendigste holen.

De tegenwoordigen keizer *Tu-Duc* is een der verfoeijelijkste en onverschilligste monarchen, die ooit over dit rijk hebben geregeerd. Zijn onderkoning van Cambodga is tegen hem in opstand, en heeft zich in dit oogenblik zelfs geheel vrij verklaard. Hij weigert om zijne bevelen tegen het Roomsch Katholicisme na te komen, en die weigering is het begin geweest van den verderen twist. Deze stand van zaken is voor het geheele rijk daarom te noodlottiger, omdat, zooals wij boven reeds zeiden, Cambodga de koornschuur van geheel Annam is.

Thans heeft het rijk echter een meer krachtige vijand bekomen in Frankrijk en Spanje, en men meent, dat beide welhaast de tuchtroede zullen gebruiken, om het voor de gruwelen den Christenen aangedaan eens en voor goed te straffen.

De *Pays* berigt, dat een der zoons en de beide neven van den Keizer van Marokko, die een pelgrimstogt naar Mekka en Medina gemaakt hebben, door de Arabieren van Assir zijn overvallen en gevangen genomen. Een der prinsen, die zich wilde verdedigen, had bijna het leven verloren. De Arabieren hebben de geheele karavane geplunderd, en vorderen daarenboven eene belangrijke som tot losgeld voor de prinsen.

De opsteller van het legitimistiesch adres, dat de werklieden van Poitiers aan den graaf van *Chambord* hebben gezonden, is tot 2, en de drie, die het adres naar Frankfort gebragt hebben, zijn tot 1 maand gevangenisstraf veroordeeld. Men had gevreesd, dat de onvoorzigtigen zouden verbannen zijn; de straf is dus gematigd. (!)

Het reeds in het jaar 1848 ontstane wetsontwerp over de werkuren der kinderen in de fabrieken zal thans in praktijk worden gebragt. Het geheele rijk zal in 7 fabriek-distrikten verdeeld worden, ieder met een inspekteur aan het hoofd. Hier ter stede zal een hoofdinspekteur zijn om de provinciale inspekteurs te kontroleren.

PARIJS 14 September.

Volgens den *Moniteur*, heeft de graaf *Walewski* het landgoed Marais, 't welk de keizer hem na het sluiten van het Parijzer verdrag geschonken heeft, thans bezocht.

De dagbladen deelen de grondslagen van de verkiezingswet mede voor de *Vereenigde Provinciën* (Moldavië en Walachije). De kandidaat voor het hospodariaat moet 35 jaren bereikt hebben en zoon van een Moldavier of van een Walak zijn; hij moet een jaarlijksch inkomen hebben van 3000 dukaten, en gedurende 10 jaren een ambt bekleed of lid van eene vergadering geweest zijn. De steden Bucharest en Jassy zullen elk drie afgevaardigden benoemen; de steden Craïova, Poloëschti, Braila, Galatzi en Ismaël elk twee, en de andere plaatsen elk één.

De Beurs is heden zeer levendig, en alle papieren worden gevraagd.

BRUSSEL, 14 September.

Het dagblad van Milaan van den 10. Sept. berigt, dat koning *Leopold* den 9. dezer aan de boorden van het meer van Como is aangekomen. Z. M. werd, toen hij aan wal stapte, van Villa Melzi begroet met eenig vuurwerk.

De *Indep. Belge* van heden bevat de akte van overeenkomst tusschen Zwitserland, Frankrijk, België, Nederland en Sardinië, door de gezamentlijke zaakgelastigden van genoemde rijken te Bern gesloten, voor de geregelde internationale telegraafdienst.

ADVERTENTIEN.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON
P. C. VAN VOORTHUIJSEN—PLEIJTE.
St. Antonie Polder, 14 Sept. 1858.

*** Voor de vele blijken van deelneming, ontvangen tijdens de ziekte, en bij het overlijden van onzen geliefden oudsten Zoon, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

Utrecht, D. A. STERN.
14 Sept. 1858. M. A. STERN-SCHOONMAN.

*** Op Woensdag den 22. September 1858, des voormiddags ten 10 ure, zal te Ysselstein in de Kloosterstraat, voor de huizing nommer 307, om kontant geld publiek worden verkocht:

Diverse Mahonyhouten en andere MEUBELEN en HUISRAAD, als: Tafels, Stoelen, Kabinet, Secretaire, Bureau, Buffet, Boeken, Kleeder- Boeken- Porcelein- en andere Kasten, Ledikanten, Mangel, Spiegels, Kist, Koffer, Lessenaar, Boekenhanger, vele goed onderhoudene Kagchels en Haarden, voorts: Koper, Tin, Blik en Aardewerk en hetgeen verder ten dage des verkoops wordt te voorschijn gebragt.

Daarna zal nog worden verkocht eene groote partij GROVE PUIN, gelegen aan het Stadsplantsoen, nabij het vaarwater.

Alles daags voor den verkoop te bezigtigen. — Nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris H. D. G. A. IMMINK te Ysselstein.

*** Op Dingsdag den 28. September 1858 en volgenden dag, des voormiddags ten 10 ure, zal men in het lokaal van Publieke verkoopingen achter St. Pieter binnen Utrecht, ten overstaan van Notaris VAN MEERLANT, in het openbaar om kontant geld verkoopen: Onderscheidene Mahoniehouten en andere zoo, grove als kleine MEUBILAIRE GOEDEREN, Beddengoed, Linnen als anderzins; alsmede eene zeer nette verzameling **Schilderijen, door oude en moderne meesters;** alles breeder omschreven bij aangeplakte billetten en op Maandag den 27. September van 10 tot 3 ure te bezigtigen.

*** Op Zaturdag den 9 October 1858 's namiddags ten 5 ure, zal aan het locaal van verkoopingen te Utrecht achter St. Pieter in het openbaar aan de meest biedenden worden verkocht:

1. Een goed onderhouden voor weinig jaren geheel vernieuwd HUIS, Erf en grooten Tuin, te Utrecht in de Naauwe Watersteeg, wijk C N°. 592. — Bestaande in gestucadoorden Gang, zes Beneden- en Bovenkamers, Meidenkamer, Keuken, Kelders en Zolders. Te aanvaarden 15 November 1858.

2. Een HUIS of WONING, Erf en Grond met Plaats en Bleekveld te Utrecht in de Keukenstraat, wijk A N°. 998.

3. Een dito met Plaats en Bleekveld te Utrecht in de Magdalenasteeg, wijk A N°. 961.

4. Een dito met Plaats en Bleekveld daarnaast, wijk A N°. 960.

5. Een dito te Utrecht in de Massegast, wijk D N°. 410.

6. Een dito te Utrecht in de Florasteeg, wijk C N°. 613,

en 7. Een dito aldaar, wijk C N°. 609.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten aanzien van het 1ste perceel ten Kantore van den Notaris DUIJFJES en ten opzigte van de overige percelen ten Kantore van den Notaris VAN ZIJDVELD, beide te Utrecht.

*** Degenen, welke iets te vorderen hebben van de nalatenschap van Mevrouw de Wed. den Heer J. R. CAMBIER, geb. SOER, overleden te Utrecht den 10. September j. l., worden verzocht daarvan vóór den 22. dezer maand opgaven te doen aan den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN te Lopik.

TE HUUR,

*** op een der fraaiste standen der stad Utrecht, met zeer ruim uitzigt, *twee*, *drie* of *vier* GEMEUBILEERDE KAMERS, voorzien van alle gemakken, direct te aanvaarden. Desverkiezende, met MIDDAGETEN. Adres A. GRIJSEELS & C°. Stadhuisbrug, Utrecht. Brieven franco lett. Z. K.

PRIMO NOVEMBER TE HUUR:

*** Een HEERENHUIS, op het beste gedeelte der Nieuwe Gracht. 3 Beneden-, 4 Bovenkamers, 2 Dienstbodenkamers en Tuintje. Te bevragen bij H. DE LEUR. Korte Nieuwstraat.

Magazijn van Galanterien,

Lijnmarkt E. No. 36 en 37, bij

P. J. HUINCK.

*** Weder voorhanden alle soorten van **HARMONIKA'S** van af *f* 2.50 tot *f* 28.00 p. stuk.

Alsmede **100tonige BANDONIUMS** met **Handleiding en Muziek**.

*** De Heer H. LÖWENSTAM, **Photograaf**, op het Singel bij 't Koningsplein te Amsterdam, zal alhier in den loop van deze maand een **atelier** tot het vervaardigen van Portretten openen.

De ondergeteekende, bij wien proeven ter bezigtiging zijn, kan ook alle verdere inlichtingen geven.

TH. SOETERIK.
Oude Gracht, bij de Jacobie-brug.

*** C. VAN DER POST Jr., te Utrecht, geeft uit:

C. Pruijs van der Hoeven, LEVENS-STUDIëN . . . . *f* 3.—
Maronier, HET CHRISTENDOM. DE WEG TOT VOLMAAKTHEID . . . - 1.60
Gieseler, INLEIDING tot de Dogmengeschiedenis en Algem. Dogmengeschiedenis - 1.20
Spandaw, GEDICHTEN, 4 deelen met titelvignet . . . . - 4.80
Bungener, VOLTAIRE EN ZIJN TIJD. Studiën over de Achttiende Eeuw, 2 dn. - 4.60
De Psalmen, naar de behoefte der Christenen voor Kerkelijk en Huiselijk gebruik ingerigt . . . . - 2.40

*** Bij den Boekh. H. C. A. CAMPAGNE te Tiel, ziet op heden het licht:

GEDACHTEN
OVER HET
HOOGER ONDERWIJS
IN ONS VADERLAND;
DOOR
P. HARTING,
Hoogleeraar aan de Utrechtsche Hoogeschool.
Prijs 90 *Cents*.

GOEDKOOP PRACHTWERK.

*** Bij alle soliede Boekhandelaren ligt ter bezigtiging de Eerste aflevering van het nieuw uit te geven werk getiteld:

NEERLANDS ROEM.

Het tijdvak van FREDERIK HENDRIK, voorgesteld in levensbeschrijvingen en afbeeldingen van zoodanige Nederlanders, als gedurende zijn Stadhouderschap in onderscheiden vakken hebben uitgeblonken, onder Hoofdredaktie van

Mr. J. van LENNEP,

teekeningen van HERMAN TEN KATE en W. P. HOEVENAAR.

Dit Prachtwerk, het goedkoopste in zijne soort, zal in 27 afleveringen kompleet zijn, maandelijks eene aflevering uit te geven, bevattende eene plaat, met Levensbeschrijving en Omslag. — Alle portretten zijn ten voeten uit, en in kleuren, keurig bewerkt. — Elke aflevering kost slechts **50** Cts., door welken lagen prijs elk, die belang stelt in de Vaderlandsche Geschiedenis, en wien Neerlands roem ter harte gaat, zich dus in het bezit van dit Prachtwerk kan stellen. De uitgevers rekenen dan ook op eene ruime deelneming. Eene inteekenlijst zal voor het werk geplaatst worden, waarom *duidelijke opgave der namen* wordt verzocht.

Na de komplete uitgave wordt de prijs van het werk stellig verhoogd.

NED. RHIJN SPOORW

*** De Directie brengt ter kennis van het

1°. Dat er bij gelegenheid van de Kermis sterdam, op Vrijdag, Zaturdag en Zondag en 19 September aanstaande, **Bijzondere tourbilletten** naar AMSTERDAM, geldig den terugkeer, op een der genoemde dagen worden afgegeven aan alle Hoofd- en Tusschenst tot den gewonen prijs voor heen met 25 pCt. enboven als maar gewoonte afgerond. — Zij gangbaar zijn voor alle Treinen die op de stilhouden, met uitzondering van de Exprestreine de billetten 3e klasse bij terugkeer des avonds 10.45 uit Amsterdam, tegen bijbetaling suppletiebillet van het verschil tusschen een billet 3e en 2e klasse.

2°. Dat er bovendien op Zaturdag den 18 tember aanstaande een **Extratrein** van *hem*, *Rotterdam* en *Utrecht* naar *Amsterdam* zal loopen, uitsluitend **ten behoeve van den den stand**, vertrekkende van Arnhem 's morg 6 ure, van Rotterdam ten 6 ure, van Utr 7.30 en terug van Amsterdam des nachts te ure, tot de prijzen voor heen en terug van voor Utrecht en één gulden voor Rotterdam hem. Heen naar Amsterdam worden op a schenstations personen ingelaten tot den het voorafgaand Hoofdstation en terug van dam op alle Tusschenstations personen uitge

3°. Dat er na afloop der markt te Utr **tweede Extratrein voor den stand zal loopen** des namiddags ten 2 ure van regtstreeks naar Amsterdam, om met den melden Extratrein des nachts ten 12½ ure sterdam terug te keeren, tot den prijs van voor heen en terug.

4°. Dat er op den betrokken Zondag gee Retourbilletten voor Amsterdam worden uit

Ter bevordering van de geregelde di het publiek in zijn eigen belang met aa zocht, zich zooveel doenlijk *daags te voren* noodige Plaatsbilletten aan de Kantoren en te voorzien.

Amsterdam, 14 Sept. 1858. DE DIR

Marktberigten.

Rotterdam, 14 Sept. Granen. Tarwe: 1 Jarige Bovenlandsche Ris *f* 310, *f* 315; 186 landsche Kleefsche *f* 350; 164 & Kleefsche *f* Boter 1. kwal. *f* 58; 2. dito *f* 55.

Schiedam, 14 Sept. Moutwijn per Ned. vat *f* 17,00. Jenever id. *f* 23,50. Amsterd. pro zonder de belasting. Spoeling *f* 0,80 per ket

---

WAARNEMINGEN, gedaan op het Konink Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Z

Sept.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Op
			N. Q						
14	2	nno.	4.5	764.17	70.2	+ 4.9	0.79	0	Bij
	10	no.	4.5	66.14	59.4	+ 2.7	0.90	0	He
15	8	ono.	0.5	66.45	61.2	+ 2.0	0.77	0	Bij

PRIJZEN DER EFFEKTE

AMSTERDAM 14 September 18

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . . $2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{3}{4}$	64	
dito dito 3	„	77	77	
dito dito 4	„	99	99	
Amortisatie-Sijndikaat $3\frac{1}{2}$	„	$94\frac{3}{8}$		
Handelmaatschappij . $4\frac{1}{2}$	„	$139\frac{1}{8}$	139	
Leen. Holl. Spoorweg $4\frac{1}{2}$	„	$100\frac{1}{8}$	100	
SPANJE.				
Obligatien . . . . . . $1\frac{1}{2}$	pCt.	$28\frac{15}{16}$	29	
Oblig. 3	„	$45\frac{5}{8}$	45	
Binnenl. Schuld . . . 3	„	$39\frac{3}{4}$	39	
Amortisable		$11\frac{7}{16}$	12	
Bewijzen Koepons . . .		$6\frac{1}{8}$	6	
PORTUGAL.				
Obligatiën 3	pCt.	$47\frac{3}{16}$		
dito 1856/57. 3	„	$46\frac{1}{4}$	46	
Uitgest.		$29\frac{5}{16}$		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	$106\frac{1}{2}$		
Obligat. 1828 & 1829 5	„	$104\frac{1}{2}$		
Certifikat. 1831 & 1833 5	„	$92\frac{1}{8}$		
Cert. bij *Stieglitz* . 4	„	87	87	
„ „ N. 4	„	$86\frac{3}{4}$		
dito 5e Serie 5	„	$98\frac{1}{4}$		
dito 1855 6e Serie . . 5	„	$102\frac{1}{4}$	102	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		$156\frac{1}{4}$		
Obligatien. 4	pCt.	$82\frac{1}{16}$	82	
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.* 4	pCt.	$62\frac{7}{8}$	62	
Oblig. Metaliek . . . 5	„	78	78	
Oblig. Rente Am. . . 5	„	$87\frac{1}{8}$	87	
dito dito Nat. 1854 . 5	„	$78\frac{9}{16}$	78	
dito dito . . . . $2\frac{1}{2}$	„	$39\frac{15}{16}$		
AMERIKA.				
Peru, Geldleening 1824 $4\frac{1}{2}$	pCt.	$89\frac{3}{4}$		
Venez. Oblig. 6 pCt., nu $4\frac{3}{4}$	„	36	36	
Grenada, Oblig. . . . $3\frac{1}{4}$	„	$19\frac{13}{16}$	19	
Mexiko, Obl. 3	„	$20\frac{11}{16}$	20	
N.-Am. Illin. Obl. C. B. 7	„	$84\frac{5}{8}$	84	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

WOENSDAG 15 September 1858, N°. 218.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Vervolg en slot van de

Zitting van Donderdag 12 Augustus.

[illegible] heer *v. Lier* herhaalt, daar de heer *Boer* nog[illegible] over den muur gesproken heeft, dat eene [illegible]plaats, die reeds 60 jaren bestaat, niet ge[illegible] kan zijn door eene latere wetgeving. — Wat [illegible] de uitdrukking »mysterieus," was het Spr. [illegible]aam te vernemen, dat de heer *Boer* het zoo niet gemeend had; dat was dan ook Spr.'s [illegible]ing. Men verlieze hierbij niet uit het oog, [illegible] kooper, als hoofd van eenen nomadischen [illegible]stam, was *vreemdeling* in het land zijner tijdelijke [illegible]ging. Het is hier, zegt Spr., niet de plaats om derge[illegible] godsdienstige kwestiën te behandelen, doch hij [illegible] de aangehaalde voorbeelden zoo frappant zijn, [illegible] er niet langer bij behoeft stil te staan. Spr. [illegible] niet, dat hij, die met de geschiedenis van [illegible] tijden bekend is, met den heer *Boer* zal in[illegible], dat het koopen van eene spelonk, om tot [illegible] voor den kooper en diens familie te dienen, [illegible] gewone zaak was. Spr. besluit met als zijne [illegible]ging uit te spreken, dat, door het voorstel [illegible] komm. aan te nemen, geen enkel beginsel zal [illegible]den worden.

[illegible] *Ackersdijck* zal voor de konklusie van het [illegible] stemmen, hoewel hij het in het algemeen [illegible] met den heer *Boer*. Het keizerlijk dekreet [illegible] eene groote verandering in het leven geroepen; [illegible] begraven in de kerken en in het midden der [illegible] werd verboden, voortaan zouden de dooden [illegible] afstand van de bewoonde plaatsen worden [illegible] besteld. Bij die gelegenheid was er be[illegible] nieuwe begraafplaatsen, en door den [illegible], later door den koning, werd voorgeschreven, [illegible] voor rekening der gemeenten begraafplaatsen [illegible] worden daargesteld voor alle gezindten, doch [illegible] afzonderlijke. Als dus een of andere gezindte [illegible] afzonderlijke begraafplaats verlangde aan te leggen, [illegible] zij die niet verkrijgen van het burgerlijk bestuur. [illegible] die gelegenheid heeft men er welligt niet aan [illegible]dacht, dat de Israëlieten reeds afzonderlijke be[illegible]plaatsen hadden, op genoegzamen afstand van [illegible] bewoonde plaatsen, en dat deze dus reeds aan [illegible] vereischten van het dekreet beantwoordden. Als [illegible] dus aanneemt, dat hunne begraafplaatsen niet [illegible] onder die, welke ophielden en vervangen moesten [illegible]den, dan, dunkt Spr., kan men ook zulk eene [illegible] begraafplaats, welke in overeenstemming met het [illegible] dekreet in wezen is gebleven, in dien toestand [illegible]en, en Spr. gelooft dat men niet in strijd met [illegible] dekreet zou handelen, door eenige toelage te verleenen [illegible] ten einde de bestaande begraafplaats te herstellen.

De *Voorz.* vindt bezwaar om de toelage te geven. Spr. gelooft, dat het standpunt, ontwikkeld door den heer *Ackersdijck*, niet in allen deele juist is; [illegible] geeft men aan die bestaande inrigtingen zekere [illegible] toelagen, dan gelooft Spr. dat dit toch niet ontslaat [illegible] van de verpligting om op de gemeente-begraafplaats [illegible] plek aan te wijzen, waar de Israëlitiesche [illegible] gemeente hare dooden zou kunnen begraven, als [illegible] v. eene scheiding in haar midden ontstond. Spr. [illegible] meent daarenboven, dat dit antecedent aanleiding [illegible] kan geven tot groote moeijelijkheden. Een der rap[illegible] porteurs heeft reeds gezegd, dat men toelagen zou [illegible] moeten geven aan elke gemeente, die onvermogend [illegible] is. Bovendien vindt Spr. dat het feit, dat in 60 jaren [illegible] geene toelage is aangevraagd, aantoont, dat die ge[illegible] ringe som wel door eigen krachten kan worden ge[illegible] vonden, als de Israëlitiesche gemeente er prijs op [illegible] stelt eene eigene begraafplaats te houden. Spr. ge[illegible] looft overigens, dat als eene ruimte op de algemeene [illegible] begraafplaats moest worden ingeruimd, de godsdienst[illegible] bezwaren zouden worden geëerbiedigd. — Spr. zal, [illegible] omdat hij er een verkeerd antecedent in ziet en niet [illegible] gelooft dat de verpligting der stad er eenigzins door [illegible] gewijzigd wordt, tegen het verleenen der toelage [illegible] stemmen.

De heer *Schuller* moet doen opmerken, dat de vrijgevigheid ten opzigte der eerbiediging van de godsdienstbezwaren, waarvan de Voorz. spreekt, in deze eene ernstige inbreuk op de bepaling der wet zou zijn, daar de Israëlieten dan driemalen zooveel ruimte moeten erlangen als de overige gezindten. — Spr. wijst nog op een tweede bezwaar; de graven der Israëliten mogen nl. niet geruimd worden.

De beraadslagingen worden alsnu gesloten, en de konklusie van het rapport in stemming gebragt, waarbij zich 10 leden voor en 10 er tegen verklaren, zoodat in eene volgende zitting eene nieuwe stemming zal plaats hebben. Voor hebben gestemd de HH. *Metelerkamp*, *Trip*, *Jongeneel*, *v. Schermbeek*, *de Jong*, *v. Lier*, *Schuller*, *Bosch*, *Ackersdijck*, *v. Hengelaar*. Tegen, de HH. *Bake*, *v. Cleeff*, *v. Veersen*, *Boer*, *Ram*, *v. Boetzelaer*, *Schuurman*, *Visscher*, *de Muralt* en de Voorz.

Worden goedgekeurd de kohieren der plaatselijke dir. bel. over 1858.

Aan de orde is eene voordragt tot verleenen van pensioenen groot *f* 156 aan de politie-agenten *J. P. v. d. Wart* en *J. Saron*, en van een pensioen groot *f* 150 aan den majoor der nachtwacht *J. van Hattem*.

De heer *Schuurman* zal tegen deze en alle soortgelijke voordragten stemmen, zoolang geen bepaalde organisatie der pensioenen bestaat.

De *Voorz.* zegt dat bij daarstelling van een pensioenfonds regt op pensioen verkregen wordt. De pensioenen, zegt Spr., zijn hier ter stede niet groot en niets dan eene soort van gunst. Bij het bestaan van een pensioenfonds zouden de traktementen ook moeten worden verhoogd. Wat de zaak in kwestie betreft, zegt Spr., dat het voorgesteld pensioen eigenlijk eene schamele belooning is voor menschen, die ten gevolge van hunne diensten onbekwaam zijn geworden tot eenigen arbeid.

De heer *Schuurman* zegt, dat ofschoon bij de bepaling van het traktement en bij de aanstelling van ambtenaren geen pensioen verbonden is, het nogthans eene waarheid is, dat fakto gepensioneerd wordt, alleen naar gunst, en juist daarom zou Spr. wenschen dat de zaak geregeld werd, daar hij het voor zijn gevoel stuitend vindt, dat een ambtenaar die zijne betrekking heeft vervuld, nog om een pensioen als om eene gunst moet vragen.

De *Voorz.* zegt, dat bij de aanstelling niet bepaald wordt, dat men nooit regt op pensioen zal hebben, maar dat er niet bepaald wordt dat men er regt op zal hebben. Het toekennen van dat regt heeft ook zijne bezwaren. Men ziet het toch dikwijls bij het rijk dat luitenants en andere ambtenaren, die anders nog zeer goed dienst zouden kunnen doen, hun regt op pensioen doen gelden.

De heer *Ackersdijck* zou in overweging geven of het niet bestaan eener regeling wel grond kan opleveren om tegen de voordragt te stemmen. Het zoude toch zeer hard zijn aan de afgeleefde beambten pensioenen te weigeren, omdat de raad geen algemeene maatregelen heeft vastgesteld. Het punt zelf, of het goed zou zijn, bepalingen te maken en een pensioenfonds daar te stellen, komt Spr. zeer twijfelachtig voor, en hij zou het niet aanraden. Ook keurt hij zeer af, dat men een gedeelte van het traktement aftrekt, om regt op pensioen te geven. Meent men dat het traktement te hoog is, dan verminder men het. Doch is het niet te hoog, zoo als het doorgaans niet is, dan is elke afkorting onredelijk. Even als men een ambtenaar kan ontslaan als hij niet goed werkt, behoort men hem eene belooning te geven voor de diensten die hij bewezen heeft. Daarvoor verleent men pensioen; niet als gunst of milddadigheid. Spr. houdt dat voor eene verpligting, die men echter niet aan vaste regelen behoeft te binden en zelfs niet wel binden kan.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt de voordragt met 19 stemmen tegen die van den heer *Schuurman* aangenomen.

Aan de orde is de voordragt tot afstand van stadsgrond aan *J. L. Lamie*.

De heer *Ackersdijck* vraagt of het bedoeld stuk grond, publiek domein is, namelijk tot het publiek gebruik dienstig is. In dit geval zoude vooraf moeten besloten worden dat het ophoudt voor publieke dienst bestemd te zijn.

De *Voorz.* antwoordt, dat het publiek er volstrekt geen nut van had.

De heer *Visscher* geeft te kennen, dat hij juist eenige jaren geleden den stal in de Lollestraat van de weduwe *Lamie* gekocht heeft, waarvan de eigenaar *alleen* belang bij en het regt er toe had dezen uitgang te gebruiken; en hooi en mest werden daardoor op de gemakkelijkste wijze van en naar het cingel-water vervoerd, tot groot ongerief echter, zoo als van zelfs spreekt, van de steenhouwerij. Bij den verkoop is daar ook met wederzijds goedvinden bepaald, dat dit servituut ophield en mitsdien is deze uitgang gesloten.

De *Voorz.* zegt, dat het op de kaart door de Fundatie gemaakt, voorkomt, dat daar ter plaatse den steeg geloopen heeft tusschen de wallen en de gracht. Tegenwoordig wordt die echter niet gebezigd tot eenig publiek einde. Spr. heeft buiten de verg. wel de aanmerking hooren maken, dat de koopprijs gering is, doch wordt het aan adress. niet afgestaan, dan heeft niemand er eenig nut van.

De heer *Schuurman* gelooft dat het geen bezwaar in heeft, het verzoek af te wijzen, daar, als hij wel onderrigt is, men er nu niet meer zooveel belang bij zou hebben. De werkplaats, die men er heeft willen oprigten, heeft men elders neergezet. — Gold het hem, Spr. zou zeer gaarne ofschoon niet dadelijk benoodigd voor zoo weinig geld meester worden van dat terrein.

De *Voorz.* zegt, dat zoo men zulks verlangt nog inlichtingen zouden kunnen worden ingewonnen; hij acht het evenwel wenschelijk, dat men tot eene regeling kome.

De heer *Schuurman* merkt aan, dat tusschen het geen als tuin op de teekening is aangewezen, doch plaats is, en het pand van *Lamie*, nog twee vensters zijn die van dat terrein hun licht ontvangen. Spr. weet niet, of het schadelijk kan zijn, ze dat te benemen. Als er nu niet dadelijke behoefte aan het terrein bestaat, zou dit voor hem eene reden kunnen zijn, om het verzoek vooreerst af te wijzen.

De heer *de Muralt* zegt, dat aan B. en W. is gebleken, dat de steeg, waar *Lamie* zijn marmer plaatst, eigenlijk is een publieke weg, die vroeger langs den wal, achter de huizen bij het einde der Lollestraat doodliep, zoodat ieder het hek kan binnengaan en de steeg doorwandelen zoo ver die nog gaat, maar dat achtereenvolgens de eigenaren van de perceelen in de Lollestraat, met onderling goedvinden, doch zonder medewerking en buiten voorkennis van het stedel. bestuur, de gedeelten van die steeg achter hun erf hebben afgesloten, waarbij zij overeenkomsten met elkander hebben aangegaan, dat sommige deelen dier steeg niet zouden mogen worden bebouwd, ten einde aan de belendende perceelen het licht niet te ontnemen als anderzins. Die steeg zegt Spr., is dus hoe langer hoe korter geworden, en er bestaat nu geen bezwaar om aan *Lamie*, die aanvraagt om op wettige wijze te verkrijgen wat de overigen zich vroeger hebben toegeëigend, zijn verzoek toe te staan.

De voordragt, alsnu in stemming gebragt, wordt met algemeene stemmen aangenomen, waarna de verg. wegens het vergevorderd uur uiteen gaat.

Zitting van den Stedelijken Raad.

Donderdag 9 September 1858.

Aanwezig zijn 14 leden; afwezig de heeren *Kien*, *Pabst*, *Ackersdijck*, *de Jong v. Beeck en Donk*, *Ram*, *v. Hoytema*, *v. Boetzelaer*, *de Graaf*, *v. d. Wall Bake* en *Trip*; later komen nog de heeren *Visscher* en *Schuller*.

De wethouder *van Dielen* opent de vergadering, ofschoon er geen genoegzaam aantal leden tegenwoordig is, om besluiten te nemen, of de beraadslagingen te voeren. Intusschen worden de notulen gelezen, en wordt mededeeling gedaan van het inkomen van eenige stukken, (wier vermelding hier niet volgt, omdat ze later in de voltallige vergadering zijn ingebragt.)

De *Voorz.* geeft daarna te kennen, dat de komm., in welker handen is gesteld het onderzoek der gemeenterekening over het jaar 1857, en welke bestond uit de heeren *Schuller*, *Schuurman*, *v. Veersen*, *Boer* en *Bosch*, gereed is met haar verslag, tot welker mededeeling het woord wordt gegeven aan den heer *Bosch* als rapporteur.

In het verslag wordt gezegd, dat de rekening meer volledigheid bezit dan vroeger, en dat zij de kenmerken draagt, dat van opmerkingen is gebruik gemaakt, die op vorige rekeningen zijn aangegeven.

»En hiermede M. H., zoo luidt de konklusie, is onze taak ten einde gespoed; met de meeste naauwkeurigheid hebben wij voor zooverre de tijd het toeliet onze krachten aan de uitvoering van uwen lastbrief gewijd, wij geven ons werk aan uwe beoordeeling over. Hebben wij beurtelings over belangrijke en dan wederom geringere zaken onze gedachte geopenbaard, wij eindigen met den warmsten dank te brengen aan het dagelijksch bestuur voor al het goede door hetzelve verrigt en doen hulde aan de eerlijkheid in alles door hetzelve in het oog gehouden en aan de openbaarheid overal gegeven, waar ze door ons is verlangd.

»Eindelijk M. H. stellen wij u voor, om u zooveel mogelijk met onze beschouwingen te vereenigen, en om te besluiten tot aanname van het konceptraadsbesluit, houdende goedkeuring der gemeenterekening van 1857."

Dit verslag werd uitgebragt door de heeren *Schuller*, *Schuurman*, *v. Veersen*, *de Muralt* en *Bosch*; door uitstedigheid van den heer *Boer* had namelijk de heer *de Muralt* aan de kommissie inlichtingen gegeven namens het dagelijksch bestuur.

Onder de lezing van dit rapport zijn de beide hierboven genoemde heeren in de vergadering gekomen, waardoor zij voltallig is; er wordt dus bepaald, dat het verslag ter sekretarie zal worden nedergelegd om in de volgende vergadering te worden behandeld.

De notulen der beide vorige vergaderingen worden hierop gearresteerd.

Komen ter tafel de stukken, die reeds in eene vorige vergadering zijn ingekomen, maar waaromtrent toen geene beslissing kon genomen worden, ook wegens onvoltalligheid:

1°. Begrooting der gemeente over 1859; wordt voorgesteld, die in handen te stellen van eene kommissie, waartoe benoemd worden de heeren *Boer*, *Schuurman*, *v. Veersen*, *Schuller* en *Bosch*, en konform besloten.

2°. De begrooting voor de schutterij over 1859; wordt voorgesteld, die te stellen in handen derzelfde kommissie, en konform besloten.

3°. Voordragt tot benoeming en bezoldiging van sommige ambtenaren voor de stedelijke sekretarie, welke wordt aan de orde gesteld voor eene volgende vergadering.

4°. Extrakt eener resolutie betreffende den sekretaris der Latijnsche school, voor welke betrekking B. en W. meenen, dat zij geen bijzonder persoon meer behoeven te doen benoemen, maar een ambtenaar der sekretarie aan te wijzen; wordt bepaald deze zaak aan de orde te stellen in eene volgende vergadering.

5°. Voordragt van B. en W. omtrent de bepaling der schoolgelden voor de Latijnsche school; wordt voorgesteld en vastgesteld, die te stellen in handen der kommissie voor de begrooting.

6°. Resolutie van B. en W. omtrent den sekretaris der plaatselijke schoolkommissie, met voordragt der bezoldiging; wordt bepaald die te behandelen in eene volgende vergadering.

7°. Rekwest van mevr. *v. Citters – v. Hoei Schilthouwer* omtrent belasting; wordt aangenomen hierover te beslissen in eene volgende vergadering.

Nog moet bepaald worden omtrent de stukken waaromtrent reeds in 't begin der vergadering mededeeling is gedaan, maar waarvan de regeling toen niet kon geschieden, als:

I°. Besluit van Ged. Staten van 23 Aug. 1858, houdende goedkeuring van een raadsbesluit van 12 Aug. 1858, omtrent afstand van stads grond aan *Lamie;* voor informatie aangenomen.

II°. Besluit van Ged. Staten van 6 Aug. 1858, houdende goedkeuring van een raadsbesluit van 23 Julij 1858, betreffende de opheffing van het Beurtveer tusschen Utrecht en Rotterdam; de Voorz. geeft te kennen, dat door B. en W. reeds gevolg is gegeven aan dit besluit, door afkondiging in de *Utr. Pr.* en *St. Courant;* voor informatie.

III°. Voordragt omtrent de traktementsbepaling voor den hoofdonderwijzer *K. Visscher;* ter inzage der leden op de sekretarie en behandeling in eene volgende vergadering.

IV°. Missieve van de Kamer van Koophandel, waarbij mededeeling wordt gedaan van een adres der Kamer over de aangevraagde koncessiën van spoorwegen; wordt in handen gesteld der kommissie voor de spoorwegen.

V°. Mededeeling van B. en W. betreffende het gebouw van Kunsten en Wetenschappen; wordt ter inzage der leden ter sekretarie gelegd, om te worden behandeld in eene volgende vergadering.

VI°. Missieve van het R. K. parochiaal armbestuur, waarbij gevraagd wordt eene subsidie van *f* 5,900; wordt bepaald die te stellen in handen der kommissie, die gewoon is te adviseren over zaken van het armwezen.

VII°. Missieve van den heer mr. *H. C. v. Loenen*, waarbij deze zijn ontslag vraagt als regent van het krankzinnigengesticht;

VIII°. Voordragt omtrent het rekwest van *Hensie*, ter zake van belasting;

IX°. Voordragt omtrent het onderhandsch verhuren van de benedenlokalen van het Keizerrijk aan *H. O. v. Munster*. — Omtrent deze drie laatste stukken wordt bepaald, die ter sekretarie den leden voor te leggen, en ze te behandelen in eene volgende vergadering.

Thans moet worden overgegaan tot het benoemen van leden voor de stembureaux voor de ophanden zijnde verkiezing van leden voor den gemeenteraad, en wel een voorzitter voor de 2. afdeeling, waartoe gekozen wordt de heer *de Muralt*, een plaatsvervanger, waarvoor de heer *Boer* wordt benoemd, en 4 stemopnemers, waartoe worden gekozen de heeren *Jongeneel*, *v. Lier*, *v. Cleeff* en *Ackersdijck*.

Hierna zou men overgaan tot het benoemen der plaatsvervangers. De heer *de Muralt* vraagt echter het woord, en stelt voor, om als eenmaal de stemopnemers gekozen zijn, bij een algemeen besluit al de overige raadsleden te kwalificeren als stemopnemers-plaatsvervangers; dit geschiedt in onderscheidene plaatsen o. a. te Amsterdam en zelfs in eene stad in deze provincie, en er is nooit eenige aanmerking tegen ingebragt; trouwens er kan volgens de wet ook geen bezwaar tegen bestaan, terwijl er veel tijd zou worden uitgewonnen, die thans met die benoemingen te loor gaat. 't Is natuurlijk, dat bij elke verkiezing van een stembureau zulk een algemeen besluit zou moeten genomen worden, en dat er dan geen bezwaar kan zijn in art. 51 der kieswet.

De heer *v. Lier* zou 't zeker wenschelijk achten, dat men op deze wijze kostbaren tijd konde sparen, doch verklaart, zich met het gedane voorstel bezwaarlijk te kunnen vereenigen, als zijns inziens, eene afwijking daarstellende van de wijze van handelen, ten aanzien van het doen van *benoemingen*, bij het Regl. van Orde voorgeschreven. Bij eene zaak van zooveel gewigt als die der verkiezingen, behoort men vooral op stipte naleving der wettelijke verordeningen te letten, ten einde alle mogelijke aanmerkingen en hieruit voortvloeijende ongelegenheid te vermijden.

De heer *de Muralt* antwoordt, dat de kieswet zeker zich niet tegen den maatregel verzet, dien hij voorstelt en die elders dan ook in gebruik is; hij ziet echter evenmin bezwaar in het reglement van orde; daar geldt het meer de benoeming van ambtenaren en niet van leden van kommissiën.

De *Voorz.* meent het voorgestelde middel tot tijdwinning zeer te moeten aanbevelen; hij gelooft ook dat de bepaling van het reglement van orde ziet op de benoeming van gemeenteambtenaren; 't is hier eerder een last, eene kommissie, die men aan leden van den raad opdraagt, en de benoeming daartoe is van geheel anderen aard, dan het reglement bedoelt.

De heer *van Lier* kan dit niet toegeven. B[illegible] Regl. van orde wordt geen onderscheid ge[illegible] doch in 't algemeen van *benoemingen* gespr[illegible] 't kan dus, naar Spr. ordeel, der vergadering vrij staan, in eene onderscheiding te treden, door de algemeenheid der wettelijke bepaling gewraakt.

De heer *de Muralt* verklaart zijn voorstel [illegible] trekken, omdat hij niet zou wenschen, dat meende, dat men door zijn voorstel de wet[illegible] bepalingen wilde ter zijde stellen; hij zou d[illegible] liever later op de zaak terug komen en dan stellen eene wijziging te maken in het reglement orde, om daardoor voor de aanneming van zijn voorstel alle bezwaar weg te nemen.

De vergadering gaat hierop over tot de benoe[illegible] van 6 stemopnemers plaatsvervangers, waartoe den gekozen de heeren *Visscher*, *v. Boetz[illegible]* *v. Limburg Styrum*, *Pabst*, *Bosch* en *de Jo[illegible]* *Beek en Donk.*

Aan de orde zijn de voordragten van B. en omtrent rekwesten over direkte belastingen Voorz. stelt voor zich met die voordragten te eenigen, en konform te besluiten. Aangenom[illegible]

Nog zijn aan de orde vier voordragten van W. omtrent de vaststelling van bezoldiging de onderwijzers van 4 gemeentescholen.

De *Voorz.* stelt een amendement voor [illegible] vierde voordragt, strekkende, om aan den onderwijzer *Th. Enderlé*, die onderwijzer is [illegible] Nikolaïschool, eene bezoldiging te verleene[illegible] *f* 1100,— in plaats van *f* 1000.—

De heer *Schuurman* vraagt: hoeveel het tra[illegible] wel vroeger was? hij meent, dat dit mind[illegible] dan *f* 1000,— en dat men thans het traktem[illegible] *f* 1000,— heeft willen verhoogen; hij wilde die verhooging niets inbrengen, maar hij h[illegible] zwaar om in eene nadere verhooging te tre[illegible] voor één persoon van den algemeen te stellen af te wijken.

De heer *v. Dielen* licht zijn amendement [illegible] zegt, dat B. en W. van het beginsel zijn uit[illegible] dat men den onderwijzers niet minder wilde [illegible] gen, dat zij bij de vroegere inrigting genote[illegible] later gebleken, dat de heer *Enderlé*, verdiensten als onderwijzer algemeen erkend [illegible] en wiens ijver voor de zaak van 't onderw[illegible] tengemeen is, door de bepaling van *f* 1000, ligt eenige schade kon hebben in vergelijk[illegible] 't geen hij vroeger genoot; dat de heer [illegible] in deze zaak bepaaldelijk door den schoole[illegible] aan het plaatselijk bestuur was aanbevolen, waarom deze kleine traktements verhoogi[illegible] anders dan billijk zou wezen.

De heer *Schuurman* dankt den voorzitter [illegible] gegeven inlichting; hij herinnert er echter [illegible] de onderwijzer ontvangt *f* 1000, — plus vrij[illegible] hij meent, dat er dus wel eenige verbetering inkomen, en hij zou het wenschelijk achten, het cijfer van *f* 1000, niet dadelijk ging overs[illegible]

De heer *Schuller* vraagt: of deze verhoog[illegible] traktement geldt de betrekking van onderw[illegible] de openbare school bij de Nikolaïkerk, of wel [illegible] zonderen persoon van den tegenwoordigen ond[illegible]

Zij geldt, antwoordt de Voorzitter, alleen [illegible] soon van den onderwijzer *Enderlé.*

De heer *Karsten* geeft in bedenking, of [illegible] eensdeels de uitstekende verdiensten van ge[illegible] onderwijzer te erkennen, anderdeels den alg[illegible] regel van *f* 1000,— voor elken onderwijzer verbreken, niet liever eene jaarlijksche g[illegible] van *f* 100,— zou verleenen?

De *Voorz.* acht het regelmatiger, nu men [illegible] tementen zal regelen, dadelijk vaste bezo[illegible] te verleenen, in plaats van nu reeds [illegible] stelsel van gratifikatiën over te gaan, dat o[illegible] gemeen teregt weinig wordt goedgekeurd.

De vier voordragten, met de bepaling dat [illegible] wijzer *Enderlé* *f* 1100,— zal bekomen, word[illegible] aangenomen met 14 tegen 2 stemmen; tegen [illegible] ren *Schuurman* en *Jongeneel.*

Wegens het reeds gevorderd uur wordt [illegible] gadering gesloten.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZO[illegible]